

**Demonstrationes
Chronologico-Historico-Juridico-Canonicæ**

Callenberg, Caspar

Coloniae, 1734

§. Primus. Indirectis Responsonibus Objectiunculam, de Voce Monasterii,
refellit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63192](#)

dendis ad 30. Januarii in Vitâ S. Thiatildis n. 15. 16. ad sinistrum Templi latus jacet vetus, & amplum Claustrum Canonistarum, ubi quarundam sunt Domicilia aliarum, cui & Abbatissæ, circum Chorum; NON EST MONASTERIUM. Nam in Monasterio vivitur communiter, habitur communiter, estur in uno Refectorio, laboratur in una Officina, dormitur in uno Dormitorio: verbo: in MONASTERIO servatur vita communis, cujus ne vestigia amplius Freckenhorsti sunt reliqua. Ergo cum capite Indemnitatibus agatur præcisè de Monasteriis: & Freckenhorsti non sit Monasterium, Capite Indemnitatibus haud agitur de Freckenhorstensis Collegii, similiumque Abbatissæ. Ita Adversarii, quam streperam, & vocalem; tam frivolam, & inanem, de nudâ Monasterii voce item moventes; quibus recte applicaveris illud: Grammatici certant: & adhuc [quod dolenter referimus] sub Judice lis est. Certè hanc Objectionem tota Germania, Belgum totum, tota Lotharingia, evidentis falsitatis conscientia, pleno splene rident; eaque tam futilis est, ut ipsi Advocati Romani, cùm primis conflictibus, ne utri quidem ausi fuerint; utque ne unicus quidem, ex omnibus Autor allegari, vel perspeciem possit, qui CANONISSARUM SINGULATIM VIVENTIUM (ut omnes omnino Seculares Canonisse singulatim vivunt) Collegia, eo titulo à capite Indemnitatu excluserit, quod Monasterii nomen non ferant. Quare cum hâc potissimum objectione S. Rota Romana in Monasteriensi Abbatissatus Luna 4. Februarii Anno 1732. coram R. D. M. Aldovrando, in contrarium Sententiam per Patronos Westerholt. inducta sit, objectiunculam istam Responsionibus quâ indirectis, quâ directis [quas claritatis & melioris ordinis causâ per diversos sphos proponam] imprecentiarum ita retundam, convellam, dissipabo, ut appareat eam ipsâ inanitate esse inaniorem.

S. PRIMUS.

Indirectis Responsionibus Objectiunculam, de Voce Monasterii, refellit.

SI verum est, quod Collegia Canonistarum Secularium singulatim viventium, dici nequeant Monasteria; & capropter non spectent ad C. Indemnitatibus. §. pen. de Elect. in 5. inde manifestè lequitur.

Primo, quod Bonifacius VIII. frustra, & imprudenter legem illam tulerit, quia tempore Bonifacii, & perdudum ante in omnibus Secularium Canonistarum Collegiis singulatim habitabatur, & vivebatur, ut plenè evicit Demonstratio I. ànum. 2.

Lind

Nu. 261.
Cavillatio
Adversa-
riorum
tam levis
est, ut nul-
lius Docto-
ris autoris
tate vel co-
lorari pos-
sit.

Nu. 262.
Hac in
primis con-
flictibus,
nequidem
est propo-
sita.

Nu. 263.
Illâ tamen
Rota in
Decisione
ultimâ po-
tissimum
instituitur.

Nu. 264.
Ex Cavil-
larione Ad
versaria, ^{versariorū,}
equitur
rimò Bo-
nificium

*Legem scri-
psisse Perso-
nis, in re-
rum natu-
ra non ex
istensibus.*

Imò nomen Secularium Canonissarum non ante auditum, quām Canonissa à communi vitâ recesserint, ut verius vero esse probat Demonstratio. à num. 22.

Adeoque, cum dudum ante Bonifacii ætatem, nomen Secularium Canonissarum percrebuerit (ut docui à num. 23.) dudum Canonissæ ante Bonifacii ætatem singularem vitam vivere occuperunt; consequenter cum in istâ hypothesi, Papa considerit legem pro Canonissis Secularibus, quæ in *Monasterio* communiter vivebant, habitabant communiter; Legem dedit Subjectis non supponentibus. Elige, an malis concedere Papam illum Prudentissimum, & Doctissimum frustraneas, imprudentesque condidisse leges; an verò malis credere Advocatos Romanos indoctas hic de voce Monasterii movere cavillationes.

*Nu. 265.
Sequitur
Secundò,
nullas un-
quam Ca-
nonissas
Subjectas
fuisse Capi-
ti Indem-
nitatisbus*

Sequitur 2dō, nulla unquam Canonissarum Secularium Collegia *Capiti Indemnitatisbus* supposita fuisse; quia in Collegiis Canonissarum, ut à tempore Cardinalis de Vitriaco circa annum 1220. & diu ante; ità in iisdem usque in hanc horam victimum, & habitatum est singulatum. De Anno 1220. vid. num. 3tium, ibi: *in Domibus propriis honorifice, & splendidè epulantur; nec desunt mensis earum Consanguinei.* Vide etiam totam Demonstrationem I. à n. 2. & tot. Demonstrat. 2. à n. 21. & tot. Demonstrat. 3. à n. 24. & tot. Demonstrat. 4. à n. 29. & totam Demonstrat. 6. à n. 70. Nec vel minima apud te superesse poterit dubii nubecula; quin in OMNIBUS CANONISSARUM SECULARIUM COLLEGIIS, à temporibus Bonifacii, imò à temporibus Cardinalis de Vitriaco, & diu ante victimum, & habitatum sit singulariter, maximè cum post desertam Communitem ab ipsâ singulari vita, Nomen Secularium Canonissarum fluxerit. vid. num. 22.

*Nu. 266.
Canonissas
Seculares
dudum
ante Boni-
facium
VIII. cœ-
ptam vi-
tam Secu-
larem buc-
usque con-
tinuasse, &
& docet
Experien-
tia.*

Jam autem constituisse sibi Secularium Canonissarum Collegia, in illa singulari, & separata vitâ ad nostra usque tempora, tum experientiâ constat liquidissimè (da enim vel unum unicum Secularium Canonissarum Collegium, in quo vitæ adhuc vigeat communitas, vel non habitetur separatim, & eris mihi magnus Apollo) tum unanimi Autorum calculo est confirmatissimum à num. 70. tota Demonstratione sextâ. Et sanè mutatio nunquam præsumitur. L. Cum qui. 2. de probat. L. 32. in princ. ff. de donat. inter viv. &c. L. Si verò. 5. §. Qui pro rei tradita. 1. ff. Qui fatisfare coguntur. Alciat. de Præsumpt. p. 3. Reg. 2. pref. 16. quia Mutatio est accidens, quod non præsumitur, nisi probetur. L. 5. §. 1 ubi Gloss. ff. Qui fatisfar. cog. Hinc, qui olim Dominus fuit, talis permanisse, et si mille anni abierint, præsumitur, ut post Boecium, Mevium, Goed. Vol. 4. cons. 34. n. 42. Ità cum Canonissas Seculares separatim habitasse temporibus Jacobi de Vitriaco circa annum 1220 constet; eas in tali statu usque huc permanisse, et si non constaret quotidiana experientiâ, præsumendum fore; multo maximè cum in hanc usque horam, Nomen Secularium Canonissarum, quod à singulari vitâ mutuatæ sunt, constantissimè retinuerint.

Verum

Verum enim verò, an erit aliquis tam bardus, tam à communi sensu alienus, tam Veritati infensus, qui doctrinæ nostræ consequentiâ preslus ultrò concedere in gratiam Advocatorum Westerholti. audeat, quod nulla unquam Canonissarum Secularium Collegia Capiti Indemnitatis §. penult. supposita fuerint? is sanè eodem ore, eadémque veritate, quod album nigrum, quodque quadratum sit rotundum, non inaudax permiseit.

Sequitur 3to. Nullum omnino ex toto Canonissalium Collegiorum Albo, quod Num. 94. proposui, seu simplex seu mixtum fuat, opus habere, ut deinceps Caput Indemnitatis in suis Electionibus respiciat, ut pro defectu ætatis Dispensations petat; quia in omnibus omnino Collegiis Canonissarum Secularium seorsim habitatur & vivitur, adeoque nullum tale Collegium est Monasterium, quod essentialiter ex Magisterio Advocatorum Romanorum ad id requiritur, ut Collegium aliquod Canonissale Capiti Indemnitatis subjaceat.

Sequitur 4to. Quod valde cœcutiērit ille Adversariorum Megalander, & Athlas putatius Wamesius; dum ad excusandam & à Dispositione Capit. Indemnitatis vindicandam Electionem Decani Nivellensis in Consilio suo 20. de Elect. non allegavit: Nivellense Collegium (quod illic habitetur separatim) non esse Monasterium, adeoque non spectare ad Caput Indemnitatis. Certè hoc argumento, si teneret, facilius discutere potuisset tempestatem Decanali apud Nivellenses Electioni incumbentem. At non erat Wamesius tam impudens, ut Nivellensi Collegio, omnibusque Secularium Canonissarum Collegiis, aut singularem vitam habitationemque, lippis & tonsoribus notam, aut nomen Monasterii abnegare auderet. De singulari autem Nivellensium Canonissarum habitatione & virtute spectatim Num. 79.

Sequitur 5to. Quod omnes illæ Canonissarum Secularium Abbatissæ, quæ à condito capite Indemnitatis in hanc horam ob defectum 30. annorum sat pretiosè vel Indultum eligibilitatis, vel Dispensationem in ætate impetrârunt; de Reputundis contra Curiam Romanam meritò agere possint; nam cum omnes Abbatissæ fuerint Secularium, adeoque seorsim habitantium Canonissarum; adeoque haud Abbatissæ Monasteriorum, ut somniant Adversarii, nequaquam ad C. Indemnitatis spectarunt, nec ullo Indulso, vel Dispensatione indigebant.

Sequitur 6to, ineptam, imò iniquam esse Praxin totius Belgii, quâ ab Abbatissatu tot Canonissæ exclusæ sunt, præcisè titulo deficients tricenariæ ætatis, ut vidimustoto §. 2. à Num. 122. nam cum Collegia Canonicarum Belgicarum universa sint Canonicarum divisim habitantium, ex mente Advocatorum Romanorum haud sunt Monasteria, ideoque Tricennium illud nullatenus requirunt.

Sequitur 7mò, quod quam unanimitter, tam turpiter in nuperrimis responsis suis errârint Principes, & maximè inclytæ torius Germaniae Universitates, Colonensis & Trevirensis, dum de Jure domestico consulti ita rescriperunt:

P

¶ Questio
Nu. 271.
Sequitur

Nu. 267.

Sequitur

ex doctrinâ

Adversa-

riorum,

nulla Ca-

nonissarum

Seculariū

Collegia C.

Indem-

nitatis

adstricta

ese.

Nu. 268.

Sequitur

etiam Wa-

mesium

peccâsse,

quod non

allegârit

Nivellis

non esse

Monaste-

rium.

Nu. 269.

Sequitur

porrò, quod

multis Ca-

nonissarum

Collegiis

detur actio

repetun-

darum,

contra Cu-

riam Ro-

manam.

Nu. 270.

Sequitur

6to, quod

iniqua se

Praxis to-

tius Belgii.

septimō
quod turpi-
ter errārint
in suis nu-
peris Re-
sponsio-
bus Uni-
versitatis
Germaniae.

Quæstio prima : *An Canonissarum Secularium SINGULARITER extra Communitatē habitantium &c. Abbatissa debeat esse triginta annorum juxta C. Indemnitatis 43. §. penult. de Elect. in 6to ? Respond. Affirmative.*

Quæstio 2da : *An id ita moraliter CERTUM SIT, & EVIDENS; ut NEMO RECTE contrarium docere, consulere, vel judicare possit ? Respond. Affirmative.*

Sed quis tam fatuus ? ut credat potius duo celeberrima Jurisconsultorum Collegia, in re domesticā, quām Advocatos Romanos, homines exteriores, de Canonissis Secularibus sibi penitus ignotis nunquam vel per somnium vīsīs, audacter quidvis pro pecunia scriptitantes à vero aberrāsse ?

Nu. 272. *Collegia Jurisconsultorum* (scribit Christophorus Rosenerus in Thesaur. L. 16. Quanta c. 69. n. 17.) *Speciem priscorum JCTorum referunt, qui publicā autoritate, consilientibus de jure respondebant L. 2. §. Post hunc. 46. ff. de Origine juris. Ideoque & eorum Responſa vim juris habebant. §. Item Responſa. Inst. de J. N. G. & C. ETIAM HODIEILLA COLLEGIA MAGNI FACIENDA. Francisc. Viv. L. 1. decis. 136. n. 4. Marquard. Freher L. 2. de Fama. cap. ult. n. 17.*

Nu. 273. *Unde, quisquis sapit, turpem hic errorem non Florentissimis illis, veracissimisque, & expertissimis JCTorum Colliis; sed Romanis Quinqueviris de re peregrinā, & nunquam vīsā nimis temerē scribentibus impinget. Dictum hīc sibi putent Advocati Romani; quod olim Servio, pariter Advocato Romano, opprobriat Sapientissimus Quintus Mutius L. Necessarium. 2. ff. de Origin. Juris &c. ibi: TURPE EST &c. CAUSAS ORANTI JUS, IN QUO VERSATUR IGNORARE.*

Nu. 274. *Sequitur octavō : Lapsam Rotam in illā Magistrali & eruditissimā Decisione 17. post Tamburinium, de Abbat. in Leodiensi Abbatissatā; dum in causā Electionis Munsterbilensis bonam Elsiā Pingui Abbatissatū privavit, ex eo praecepsē capite; quod Elsia non esset 30. Annorum juxta C. Indemnitatis (vide n. 62.) nam cum Monasterium Belisiense indubitate Sit Collégium Secularium (vid. num. 65.) adeoque separatim habitantium (vid. num. 75. 76. 77. 78. aliōsque) ex divinis, si Diis placet, Antagonistarum principiis, nec Monasterium est, nec ad Caput Indemnitatis spectat.*

Nu. 275. *Sequitur nonō : de errāsse Sacram Concilii Tridentini Congregationem ob eandem causam; quod scilicet ab Elsā juxta C. Indemnitatis, triennalem exegrit etatem et si pro Collégio Canonissarum singulatim habitantium Antistita electa fuerit. vid. n. 62. Dabimus, scilicet, Sacram Congregationem suis errāsse in Oraculis; ut credat Mundus, suis in erroribus fudisca oracula Advocatos Romanos.*

Sequitur decimō : non solum cespitāsse Vanespenum, dum dixit : *De his Cano-*

Canonibus Secularibus, seu singularem vitam agentibus, agitur c. 43. §. penult. Nu. 276.
 de Elect. in 6. cuius Autor est Bonifacius VIII. qui sedit &c. declaratque formam
 prescriptam in Electione Abbatissarum Monialium; etiam servandam in IIS
 MONASTERIIS ubi sunt &c. Mulieres, quae nec propriis renuntiant &c.
 sed vivunt, ut in Secularibus Ecclesiis Canonici Seculares, vocanturque in Rubricâ
Decreralis Canonica Seculares vid. num. 74. non solum hallucinatum esse Cardi-
 nalem Alexandrinum, dum scripsit de Canonissis Secularibus: *SINGULARI-*
TER VIVUNT; nec sunt Monache sed Moniales, & Canonica Seculares &c.
 ha sunt de quibus loquitur hoc cap. &c. de hoc in C. Indemnitatis circa finem de
 Elect. in 6. cum Goss. 16. vid. n. 67. non solum impegitse Autores illos, qui spe-
 ciatim Collegia CANONISSARUM seorsim habitantium ad Caput *Indemnitati-*
tibus retulerunt v. g. Nivellense n. 79. Montense n. 80. Secanicum n. 83. 84. 90.
 Ratisbonense Superius, & Inferius n. 87. & 88. Essendense n. 87. & 89. And-
 lowiente, Buchoviense, Edelstedense, Lindaviense n. 87. Munsterbilsense vel
 Monasterio-Belisiense num. 90. &c. &c. Sed

Sequitur etiam undecimò, quod omnes omnino totius Orbis Doctores, Nu. 277.
 Germani, Belgæ, Lotharingi, Galli, Itali, Hispani &c. &c. turpiter errave-
 rint, dum omnes ad C. Indemnitatis. §. penult. referunt Canonissas Seculares,
 hoc est desertà communitate separatim, & solitariè habitantes. vid. num. 91. Exercitum
 92. 93. 94. & alibi; nullus enim ex omnibus, nec ipse Wamesius quidem, turpiter
 titulo singularis vitae ullum Canonissarum Secularium Collegium, seu Monaste-
 rium *Capiti Indemnitatis.* §. penult. subtrahit.

Sed consequens (quod omnes omnino Autores erraverint) admittere est absur-
 dissum; ergo & antecedens; nimur quod Collegia Canonissarum seorsim
 habitantium, eò quod non sint Monasteria, non spectent ad C. Indemnitatis,
 admittere; est absurdissimum.

Quâ ergo fronte tam ineptam, tam frivolam, tam evidenter falsam, totius
 Belgii praxi, Universitatum Responsis, Magistralibus Rotæ Decisionibus, irre-
 fragabilibus S. Congregationis Declarationibus, omniumque Autorum (nemine
 uno excepto) unanimi Sententiae, tam manifestè contrariam objectiunculam vel
 movere audent Advocati Romani?

Sed quid non scribitur pro pecunia? cecinit Satyricus

Quod si dolosi spes refulserit nummi,

Corvos, Poetas, & Poeridas picas,

Cantare credas pegaseum melos. (a)

Verius cecinisset:

Quod si dolosi spes refuiserit nummi

Quadrum, rotundum, candicans nigrum dices

Malæ Patronus quisquis est bonus causa.

(a) Persius in Prologo.

N 2

Sed

Sed quâ conscientiâ justitiae glaucoma objiciatur, & veritati fucus fiat, viderint illi, qui hujusmodi exercent artes, ego ad directas Responsiones propero.

Sphus SECUNDUS.

Ad Objectiunculam de Vocabulo Monasterii dat directas Responsiones.

Respondeo primò : si transmitterem Freckenhorstenle, omniāque alia Canonissarum Secularium Collegia, non esse his temporibus MONASTERIA, in quibus vigeat *vita communis*; fuisse autem talia tempore Bonifacii VIII. quid tum? Eapropter nec per *umbram veri*, Electio, Abbatissae Freckenhorstensis, aliarūque Abbatissarum, in similibus Collegiis, à dispositione capitis *Indemnitatis* absoluta esset. Nam in illa hypothesi verba *Capitis Indemnitatis*. §. penult. *Supradicta* siquidem nedum in MONASTERIIS, in quibus sunt *Moniales*; sed etiam in illis, in quibus sunt *Mulieres*, quæ &c. vivant, ut in Secularibus Ecclesiis Canonici Seculares, per omnia volumus observari: acci-

Nu. 278. pienda forent *Demonstrative*; & non *taxative*, seu *restrictive*; ita, ut comprehendant Electionem Canonissarum Secularium, quæ in illâ hypothesi vixissent in *Monasterio communiter*; comprehensura etiam Canonicas Seculares, et si postea desertâ communitate singulatim habitaturæ essent. Quod autem in illo supposito, prædicta verba *demonstrative*, non *taxative*, seu *restrictive* accipi deberent evidenter patet ex praxi totius Belgij, ex duplice concordéque Germanicarum Universitatum Responso, ex Magistrali Rotæ decisi. 17. post Tamburinium de Abbat. ex geminato S. Congregationis Oraculo, denique ex unanimi omnium Doctorum Sententiâ : quibus moderna Canonissarum Secularium Collegia omnia (in quibus tamen teste experientiâ & Teste num. 3tio, totâque Demonstrat. I. singulariter vivitur & habitatur) Capiti *Indemnitatis* subjiciuntur. Nam tunc etiam censetur & sat certè, & clare constare de sensu Legis, & mente Legislatoris; quando circa talem materiam, omnes, aut fere omnes Interpretes, aut Auctores convenient; cum tot peritis in Arte si firmiter credendum, & adquare?

Nu. 279. Nec mirum me in illâ Hypothesi verba de Monasteriis ex Cap. *Indemnitatis*, relata, ob Autoritatem totius Belgij, Germanie, Rote, S. Congregationis, imò omnium omnino Autorum accipere DEMONSTRATIVE. Nam etiam cessante tali autoritate, tantâque evidentiâ; USQUE ADEO in dubio, sic acciendi forent verba *Capitis Indemnitatis*; nam

Verba in dubio (ut rectè ait Rosenet. in Thesaur. L. 19. c. 10. n. 14. (accipi debent)